

Zadeva C-604/20

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

16. november 2020

Predložitveno sodišče:

Bundesarbeitsgericht (Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

24. junij 2020

Tožena stranka, nasprotna stranka v pritožbenem postopku in revidentka:

ROI Land Investments Ltd.

Tožeča stranka, pritožnik in nasprotna stranka v postopku z revizijo:

FD

Predmet postopka v glavni stvari

Mednarodna sodna pristojnost, Določanje nacionalnega prava, ki se uporablja

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Razlaga prava Unije, člen 267 PDEU

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali je treba člen 6(1) v povezavi s členom 21(2) in (1)(b)(i) Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (v nadaljevanju: Uredba št. 1215/2012) razlagati tako, da lahko delavec pravno osebo, ki ni njegov delodajalec in ki stalnega prebivališča v smislu člena 63(1) Uredbe št. 1215/2012 nima na ozemlju države članice, a delavcu na podlagi patronatske izjave neposredno odgovarja za zahteve iz individualne pogodbe o zaposlitvi s tretjo osebo,

- toži pred sodiščem v kraju, kjer ali od koder delavec običajno opravlja svoje delo ali kjer je nazadnje opravljal svoje delo v delovnem razmerju s tretjo osebo, če pogodba o zaposlitvi s tretjo osebo brez patronatske izjave ne bi nastala?
2. Ali je treba člen 6(1) Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da pridržek glede člena 21(2) Uredbe št. 1215/2012 izključuje uporabo pravila o pristojnosti, določenega v nacionalnem pravu države članice, ki delavcu omogoča, da pravno osebo, ki mu kot v okoliščinah, opisanih v prvem vprašanju, neposredno odgovarja za zahtevke iz individualne pogodbe o zaposlitvi s tretjo osebo, toži kot „pravnega naslednika“ delodajalca pred sodiščem v kraju običajnega opravljanja dela, če taka pristojnost ne obstaja na podlagi člena 21(2) v povezavi s členom 21(1)(b)(i) Uredbe št. 1215/2012?
 3. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen, na drugo vprašanje pa pritrديلen:
 - (a) Ali je treba člen 17(1) Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da pojem „poklicna dejavnost“ zajema nesamostojno dejavnost osebe v delovnem razmerju?
 - (b) Ali je treba v primeru pritrديلnega odgovora člen 17(1) Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da patronatska izjava, na podlagi katere pravna oseba neposredno odgovarja za zahtevke delavca iz individualne pogodbe o zaposlitvi s tretjo osebo, pomeni pogodbo, ki jo je delavec sklenil za namen, za katerega se šteje, da spada v okvir njegove poklicne dejavnosti?
 4. Če je predložitevno sodišče na podlagi odgovorov na zgornja vprašanja mednarodno pristojno za odločanje o sporu:
 - (a) Ali je treba člen 6(1) Uredbe (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja (Rim I), razlagati tako, da pojem „poklicna dejavnost“ zajema nesamostojno dejavnost osebe v delovnem razmerju?
 - (b) Če je odgovor na četrto vprašanje, točka (a), pritrديلen, ali je treba člen 6(1) Uredbe Rim I razlagati tako, da patronatska izjava, na podlagi katere pravna oseba delavcu neposredno odgovarja za zahtevke iz individualne pogodbe o zaposlitvi s tretjo osebo, pomeni pogodbo, ki jo je delavec sklenil za namen, ki ga je mogoče obravnavati kot njegovo poklicno dejavnost?

Navedene določbe prava Unije

Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in

gospodarskih zadevah (UL 2012, L 351, str. 1, v nadaljevanju: Uredba št. 1215/2012), zlasti členi 17, 18, 20 in 21

Uredba (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja (Rim I) (UL 2008, L 177, str. 6, v nadaljevanju: Uredba Rim-I), zlasti člen 6

Navedene nacionalne določbe

Arbeitsgerichtsgesetz (zakon o delovnih sodiščih, v nadaljevanju: ArbGG), zlasti člena 3 in 48

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 Tožena stranka je nepremičninska družba. Sedež njene glavne uprave je v Kanadi. Tožeča stranka, ki ima stalno prebivališče v Nemčiji, je od konca septembra 2015 za toženo stranko opravljala delo na podlagi „Service agreement“ (dogovor o opravljanju storitev) kot „Deputy Vice President Investors Relations“ in se je v glavnem ukvarjala s tem, da je pridobivala vlagatelje za nepremičninske posle tožene stranke. Ker je bil status zaposlitve tožeče stranke po njenem mnenju nejasen, sta stranki sklenili, da pogodbeno razmerje „preneseta“ na švicarsko družbo, ki naj bi bila na novo ustanovljena. Sredi novembra 2015 sta se sporazumeli o retroaktivnem prenehanju „Service agreement“. V spremnem dopisu tožeče stranke je navedeno, da je ta sporazum podpisala pod pogojem, da bo sklenjen primerljiv dogovor glede pogodbe o poslovodstvu za švicarsko družbo, ki naj bi bila ustanovljena.
- 2 Tožena stranke je 14. januarja 2016 na podlagi švicarskega prava ustanovila hčerinsko družbo R Swiss AG. Tožeča stranka je 12. februarja 2016 z družbo R Swiss sklenila pisno pogodbo o zaposlitvi na delovno mesto njenega direktorja. V skladu s to pogodbo o zaposlitvi naj bi tožeča stranka prejela začetni bonus v višini 170.000 ameriških dolarjev (USD) ter mesečno plačilo v višini 42.500 USD. Z začetnim bonusom naj bi se tožeči stranki nadomestilo plačilo, ki ji je pripadalo za štiri mesece.
- 3 Stranki sta 12. februarja 2016 podpisali tudi „patron agreement“ (v nadaljevanju, kot izhaja iz jezikovne rabe strank: patronatska izjava). V njej je navedeno:

„Člen 1

Družba R je ustanovila hčerinsko družbo R Swiss AG za prodajo v Evropi. Direktor je izvršni poslovodni organ te družbe. V skladu s to domnevo družba R izjavlja:

Člen 2

Družba R nosi celotno odgovornost za izpolnitev obveznosti iz pogodb družbe R Swiss AG, sklenjenih v okviru sodelovanja njenega direktorja s to družbo R Swiss AG.“

- 4 Tožeča stranka in družba R Swiss sta 1. aprila 2016 sklenili novo pogodbo o zaposlitvi, ki je nadomestila prejšnjo in v kateri sta se – ob sicer v bistvenem enakih pogodbenih pogojih – dogovorili o plačilu začetnega bonusa v višini 255.000 USD. Tako kot za prejšnjo naj bi se tudi za to pogodbo o zaposlitvi uporabilo švicarsko pravo.
- 5 Družba R Swiss je 11. julija 2016 tožeči stranki odpovedala pogodbo o zaposlitvi.
- 6 V sodbi z dne 2. novembra 2016 je Arbeitsgericht Stuttgart (delovno sodišče v Stuttgartu, Nemčija) ugotovilo neveljavnost te odpovedi in družbi R Swiss naložilo, da tožeči stranki plača 255.000 USD kot začetni bonus in 212.500 USD kot plačo od aprila do avgusta 2016. Ta sodba je postala pravnomočna, vendar družba R Swiss ni izpolnila obveznosti plačila.
- 7 V začetku marca 2017 je bil v zvezi s premoženjem družbe R Swiss uveden stečajni postopek po švicarskem pravu. V začetku maja 2017 je bil ta postopek ustavljen, ker ni bilo stečajne mase.
- 8 V postopku v glavni stvari tožeča stranka na podlagi patronatske izjave od tožene stranke zahteva plačilo zneskov, ki jih dolguje družba R Swiss na podlagi zgoraj navedene sodbe Arbeitsgericht Stuttgart (delovno sodišče v Stuttgartu). Poleg tega skuša doseči plačilo zaradi neizpolnitve nadaljnjih zahtevkov za plačilo, ki ji pripadajo na podlagi delovnega razmerja z družbo R Swiss za obdobje od septembra 2016 do novembra 2017 v skupni višini 595.000 USD.
- 9 Tožba je bila na prvi stopnji zavrnjena z obrazložitvijo, da nemška sodišča niso mednarodno pristojna. Pritožbeno sodišče pa je menilo, da so nemška delovna sodišča pristojna in je tožbi ugodilo. V reviziji, ki jo je vložila pri predložitvenem sodišču, skuša tožena stranka doseči ponovno vzpostavitev prvostopenjske odločitve.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 10 Uspeh revizije tožene stranke je odločilno odvisen od tega, ali so nemška sodišča mednarodno pristojna. Ta pristojnost bi lahko izhajala, prvič, iz člena 21(2) v povezavi s členom 21(1)(b)(i) Uredbe št. 1215/2012 (prvo vprašanje), drugič, iz člena 48(1a) v povezavi s členom 3 ArbGG, pri čemer pa je uporabljivost te nacionalne določbe nejasna (drugo vprašanje), in tretjič, iz člena 18(1) Uredbe št. 1215/2012, če se tožeča stranka šteje za „potrošnika“ v smislu te določbe (tretje vprašanje). Če so nemška sodišča dejansko pristojna, se postavi tudi vprašanje, katero nacionalno pravo je treba uporabiti za patronatsko izjavo (četrtο vprašanje).

Prvo vprašanje

- 11 V skladu s svojim členom 66(1) se Uredba št. 1215/2012 *ratione temporis* uporablja, saj je bila tožba vložena marca 2017 in s tem po 10. januarju 2015. a podlagi svojega člena 1(1), prvi stavek, se ta uredba uporablja tudi *ratione materiae*.
- 12 Mednarodni element, ki je vedno potreben za uporabo Uredbe št. 1215/2012, obstaja, saj je tožena stranka tuja družba brez sedeža na ozemlju Nemčije. Po ugotovitvah pritožbenega sodišča je njena glavna uprava v smislu člena 63(1)(b) Uredbe št. 1215/2012 v Kanadi. Poleg tega stranki soglasno izhajata iz tega, da se tam nahaja tudi njen statutarni sedež v smislu člena 63(1)(a) Uredbe št. 1215/2012.
- 13 Ker tožena stranka nima stalnega prebivališča na ozemlju države članice, izhaja mednarodna pristojnost nemških sodišč iz člena 6(1) Uredbe št. 1215/2012, ki se sklicuje na pravo držav članic, a izrecno ne vpliva na določene določbe o pristojnosti iz Uredbe št. 1215/2012. Odstavek 2 tega člena v obravnavanem primeru ni pomemben, ker se nemške določbe o pristojnosti ne razlikujejo glede na državljanstvo.
- 14 Ni izključne pristojnosti na podlagi členov 24 ali 25 Uredbe št. 1215/2012. Tudi člena 26 Uredbe št. 1215/2012 ni mogoče uporabiti, saj se je tožena stranka na vseh stopnjah sklicevala na nepristojnost nemških sodišč.
- 15 Morda pa obstoji pristojnost na podlagi člena 21(2) v povezavi s členom 21(1)(b)(i) Uredbe št. 1215/2012. V tem pogledu je treba razjasniti, ali je mogoče ti določbi uporabiti tudi takrat, kadar tožena stranka – kot v obravnavanem primeru – sicer sama ni delodajalka, a na podlagi patronatske izjave jamči za zahtevke iz pogodbe o zaposlitvi, ki so uperjene proti delodajalcu in pogodba o zaposlitvi brez patronatske izjave ne bi nastala.
- 16 Predložitveno sodišče izhaja iz tega, da gre pri pogodbi o zaposlitvi, ki sta jo sklenili tožeča stranka in družba R Swiss, za „individualno pogodbo o zaposlitvi“ v smislu oddelka 5 poglavja II („Pristojnost za individualne pogodbe o zaposlitvi“) Uredbe št. 1215/2012. Pravice iz te pogodbe o zaposlitvi pa so le posredno predmet postopka v glavni stvari. Zahtevk tožeče stranke proti toženi stranki izvira iz patronatske izjave z dne 12. februarja 2016.
- 17 V skladu s členom 2 patronatske izjave je tožena stranka z njim prevzela „celotno odgovornost za izpolnitev obveznosti iz pogodb“, ki jih sklene tožeča stranka z družbo R Swiss glede svoje dejavnosti kot njen direktor. Predložitveno sodišče to izjavo razume na način, da je tožena stranka do tožeče stranke pravno zavezujoče prevzela obveznost, da družbi R Swiss zagotovi finančna sredstva, da bo lahko dejansko izpolnjevala finančne obveznosti, ki jih ima do te tožeče stranke. Tako je patronatska izjava v obravnavanem primeru enostransko zavezujoča pogodba, ki je primerljiva s poroštvom ali z garancijsko izjavo. Ta izjava najmanj v primeru – s stečajem družbe R Swiss izkazane – plačilne nesposobnosti družbe, na katero se

patronatska izjava nanaša, utemeljuje jamstveno obveznost tožene stranke, iz katere lahko tožeča stranka izvaja zahteve, ne da bi bilo pred tem potrebno neuspešno uveljavljanje zahtevkov proti družbi R Swiss.

- 18 Tožena stranka pa ni vstopila v pravni položaj družbe R Swiss kot delodajalke. Četudi je bila matična družba družbe R Swiss, ni imela nobenih pravic dajanja navodil tožeči stranki.
- 19 Z vprašanjem, ali je v takem primeru mogoče uporabiti člen 21(2) Uredbe št. 1215/2012, se Sodišče še ni ukvarjalo. Odgovor na vprašanje pa tudi ni tako jasen, da ne bi bilo prostora za razumni dvom.
- 20 Nemška pravna literatura deloma zastopa stališče, da za razmerje med strankama pogodbe o zaposlitvi ni nobenih drugih sodnih pristojnosti, kot so tiste, ki so izrecno določene v členih od 20 do 23 Uredbe št. 1215/2012. Drugi avtorji menijo, da ni vnaprej izključeno, da je mogoče te določbe uporabiti tudi takrat, ko se vloži tožba proti tretjemu zaradi uveljavljanja pravic, ki izhajajo iz delovnega razmerja.

Drugo vprašanje

- 21 Predložitveno sodišče izhaja iz tega, da so nemška sodišča po nacionalnem pravu mednarodno pristojna. Krajevna pristojnost delovnega sodišča izhaja iz člena 48(1a) v povezavi s členom 3 ArbGG, v skladu s katerima je pristojno sodišče, na čigar območju delavec običajno opravlja svoje delo, in sicer tudi tedaj, kadar tožba ni uperjena proti samemu delodajalcu, temveč proti njegovemu pravnemu nasledniku. Pojem „pravni naslednik“ je treba po sodni praksi predložitvenega sodišča razlagati široko in zajema tudi primer jamstva iz patronatske izjave, ki je primerljiv s poroštvom. Tako podana krajevna pristojnost po nemškem pravu kaže na mednarodno pristojnost; krajevno pristojno sodišče se torej praviloma šteje tudi za mednarodno pristojno.
- 22 Nejasno pa je, ali je mogoče člen 48(1a) ArbGG uporabiti poleg pravil o pristojnosti, ki so določena v členu 20 in naslednjih Uredbe št. 1215/2012.
- 23 Po sodni praksi Sodišča pri določbah v oddelku 5 poglavja II Uredbe št. 1215/2012 ne gre le za posebne, temveč tudi za izčrpne določbe (sodbi z dne 14. septembra 2017, Nogueira in drugi, C-168/16 in C-169/16, EU:C:2017:688, točka 51, ter z dne 21. junija 2018, Petronas Lubricants Italy, C-1/17, EU:C:2018:478, točka 25). Potemtakem členi od 20 do 23 Uredbe št. 1215/2012 v svojem področju uporabe izčrpno določajo možne pristojnosti sodišč v postopkih, katerih predmet je pravica iz individualne pogodbe o zaposlitvi. S tem, da je njihova razlaga pridržana Sodišču, se zagotavlja, da se te določbe v državah članicah uporabljajo enotno. Na ta način je tožeči stranki olajšana ugotovitev, na katero sodišče se lahko obrne, toženi stranki pa se omogoči, da razumno predvidi, pred katerim sodiščem je lahko tožena (glej sodba z dne 10. aprila 2003, Pugliese, C-437/00, EU:C:2003:219, točka 16).

- 24 Glede na zgornje navedbe predložitveno sodišče meni, da vse kaže, da poleg člena 21(2) Uredbe št. 1215/2012 ni mogoče uporabiti nobenih nacionalnih pravil o pristojnosti, tudi če so za delavca ugodnejša. Ta sklep pa ni tako jasen, da ne bi bilo nobenega prostora za razumen dvom.

Tretje vprašanje

- 25 Če bi Sodišče na prvo vprašanje odgovorilo nikalno in na drugo vprašanje pritrdilno, je odločilno, ali se tožečo stranko glede uveljavljanja pravic iz patronatske izjave šteje za „potrošnika“ v smislu člena 18(1) Uredbe št. 1215/2012 (iz česar je izhajalo pritožbeno sodišče). V skladu s to – za katero prav tako velja v členu 6(1) Uredbe št. 1215/2012 določeni pridržek – določbo lahko potrošnik začne postopek zoper drugo pogodbeno stranko bodisi pred sodišči države članice, v kateri ima ta stranka stalno prebivališče, ne glede na stalno prebivališče druge stranke, bodisi pred sodišči v kraju, kjer ima potrošnik stalno prebivališče.
- 26 Stvarno področje uporabe člena 18(1) Uredbe št. 1215/2012 izhaja iz člena 17 Uredbe št. 1215/2012. Patronatska izjava z dne 12. februarja 2016 je „pogodba“ v smislu te določbe. Vendar je nejasno, ali se tožeča stranka v obravnavanem kontekstu šteje za „potrošnika“. V skladu s členom 17(1) Uredbe št. 1215/2012 mora iti za osebo, ki sklene pogodbo za namen, za katerega se šteje, da je izven njene poklicne ali pridobitne dejavnosti.
- 27 Ali gre pri patronatski izjavi za pogodbo, za katero se šteje, da je v okviru poklicne dejavnosti tožeče stranke, je odvisno od tega, ali pojem „poklicen“ zajema le dejavnost samozaposlene osebe ali pa v njegov okvir spadajo tudi nesamostojne dejavnosti, zlasti dejavnost zaposlene osebe v delovnem razmerju. O tem vprašanju razlaga prava Sodišče doslej – kolikor je razvidno – še ni odločalo. Odgovor nanj je sporen.
- 28 Deloma je zastopano stališče, da gre pri „poklicni dejavnosti“ v smislu člena 17(1) Uredbe št. 1215/2012 le za samostojno poklicno dejavnost (samo-)zaposlene osebe. Zato bi lahko šlo pri pogodbah, ki jih delavec sklene za svoj poklic, vsekakor za potrošniške zadeve. Po drugačnem mnenju pa delavec ni potrošnik v smislu prava Unije, tako da člena 17 Uredbe št. 1215/2012 ni mogoče analogno uporabiti za tožbe delavcev in delodajalcev.
- 29 Pravilna razlaga člena 17(1) Uredbe št. 1215/2012 glede pojma „poklicna dejavnost“ ni tako jasna, da ne bi bilo prostora za razumni dvom.
- 30 Iz besedila določbe ne izhaja jasen zaključek. Pojem „poklicen“ v nemškem jeziku zajema tako v splošnem pogovornem smislu kot tudi v svojem pravnem pomenu vsako trajno dejavnost za namen pridobitve in ohranitve vira preživljanja in s tem tako dejavnosti samozaposlene osebe kot tudi nesamostojne dejavnosti zaposlene osebe. Tudi iz francoske in angleške jezikovne različice ni mogoče razbrati ničesar drugega.

- 31 V preostalem so po mnenju predložitvenega sodišča pogoji iz člena 17(1)(c) Uredbe št. 1215/2012 izpolnjeni. Gre za primer, v katerem pogodbeni partner potrošnika svojo poklicno ali poslovno dejavnost „usmerja“ na državo članico, na katere ozemlju ima potrošnik svoje stalno prebivališče, pogodba pa spada v okvir te dejavnosti.
- 32 Pojem „usmerjanja“ predpostavlja, da je moral poslovni subjekt na nek način izraziti svojo voljo, da je vzpostavil poslovne odnose s potrošniki ene ali več držav članic, med njimi države članice, kjer ima potrošnik stalno prebivališče (glej sodbo z dne 7. decembra 2010, Pammer in Hotel Alpenhof, C-585/08 in C-144/09, EU:C:2010:740, točka 80 in naslednje). Za to gre po ugotovitvah pritožbenega sodišča tudi v obravnavanem primeru, saj je tožena stranka uporabila tožečo stranko, da bi na evropskem trgu vključno z Nemčijo pridobila vlagatelje za svoje nepremičninske projekte. Okoliščina, da patronatska izjava ni nepremičninski posel, je po mnenju predložitvenega sodišča nepomembna. Zadostuje, da spada pogodba v okvir poslovne dejavnosti. To načeloma zajema tudi pridobivanje osebja za uresničitev poslovne dejavnosti.

Četrto vprašanje

- 33 Če so nemška sodišča mednarodno pristojna, je pri odločanju o sporu pomembno, ali je treba glede patronatske izjave uporabiti nemško materialno pravo. To je odvisno od tega, ali gre pri patronatski izjavi za „potrošniško pogodbo“ v smislu člena 6 Uredbe Rim-I, to je pogodbo, ki sta jo stranki sklenili za namen, ki ga ni mogoče obravnavati kot poklicno dejavnost tožeče stranke.
- 34 Uredba Rim-I se lahko v skladu s svojim členom 28 *ratione temporis* uporablja, saj je bila patronatska izjava sklenjena po 17. decembru 2009. Ta izjava kaže tudi na kolizijo med zakoni več držav (člen 1(1) Uredbe Rim-I), saj imata tožeča stranka in tožena stranka svoji stalni prebivališči v različnih državah. Izbira prava v smislu člena 3 Uredbe Rim-I ni bila opravljena.
- 35 Pravo, ki se uporablja, kadar pogodbeni stranki ne izbereta prava, se brez poseganja v člene od 5 do 8 Uredbe Rim-I določi v skladu s členom 4 te uredbe. V določbah iz členov 5 do 8 Uredbe Rim-I, ki imajo glede tega prednost naproti členu 4, je upošteven le obstoj „potrošniške pogodbe“ v smislu člena 6(1) te Uredbe. Člen 8 Uredbe ni jasen, saj je patronatska izjava od pogodbe o zaposlitvi ločen pravni posel z lastno vrednostjo.
- 36 V skladu s členom 6(1)(b) Uredbe Rim-I se za pogodbo, ki jo fizična oseba sklene za namen, ki ga ni mogoče obravnavati kot poklicno dejavnost te osebe („potrošnik“), z drugo osebo, ki opravlja svojo poslovno ali poklicno dejavnost („podjetnik“), uporablja pravo države, v kateri ima potrošnik svoje običajno prebivališče, pod pogojem, da podjetnik svoje poslovne ali poklicne dejavnosti na kakršen koli način usmerja v to državo ali več držav, vključno s to državo, in da pogodba spada v okvir takih dejavnosti. V povezavi s tem izhaja predložitveno sodišče iz tega – kot je navedeno že v povezavi s tretjim vprašanjem – da je tožena

stranka svojo poslovno dejavnost med drugim usmerila na Nemčijo in da spada patronatska izjava v okvir te dejavnosti. Predložitveno sodišče pa ne more brez predhodne razjasnitve Sodišča odločiti, ali pojem „poklicne dejavnosti“ zajema nesamostojno dejavnost osebe v delovnem razmerju in ali je, če to drži, patronatsko izjavo, ki je namenjena zavarovanju pravic, ki izhajajo iz nesamostojne dejavnosti zaposlene osebe, mogoče obravnavati kot poklicno dejavnost. V povezavi s tem ne velja ničesar drugega, četudi določbe vsebinsko niso povsem enake, kot izhaja v okviru določbe člena 17(1) Uredbe št. 1215/2012, ki je upoštevna za mednarodno pristojnost.

DELOVNI DOKUMENT